

SUONENJOEN PERUSOPETUKSEN OPETUSSUUNNITELMAN PAIKALLISET MUUTOKSET JA LISÄYKSET 1.8.2026 ALKAEN

Opetussuunnitelman organisaatiot:

Lempyyän koulu ja Sammelselän koulu poistettu

Vuosiluokka 1-2

Koululaiseksi kasvaminen

Paikallinen tarkennus:

Keväällä järjestetään tuleville ensimmäisen luokan oppilaille ja heidän vanhemmilleen kouluuntutustumispäivä, jolloin rehtori, luokanopettajat, erityisopettajat, koulukuraattori, terveydenhoitaja ja iltapäiväkerhon ohjaaja esittäytyvät ja kertovat koulun käytänteistä omasta näkökulmastaan.

Alakoulun erityisopettaja tai luokanopettaja käy esikouluryhmässä tutustumassa tulevan ensimmäisen luokan oppilaisiin. Esikoulun opettajat välittävät tarpeellisen tiedon tuleville opettajille. Lapsikohtaista tukea saaville lapsille pyritään järjestämään siirtopalaverit, joihin kutsutaan myös lasten huoltajat.

4.5. Paikallisesti päätettävät asiat

Liikunnallisen elämäntavan edistäminen

Koulu edistää oppilaiden liikunnallista elämäntapaa osana koulun toimintakulttuuria, opetusta ja arjen käytänteitä. Tavoitteena on tukea oppilaiden kokonaisvaltaista hyvinvointia, oppimista ja jaksamista sekä vahvistaa myönteistä suhtautumista liikkumiseen.

Liikunnallista elämäntapaa edistetään tarjoamalla oppilaille päivittäin mahdollisuuksia monipuoliseen ja säännölliseen liikkumiseen koulupäivän aikana. Liike integroidaan osaksi eri oppiaineiden opetusta ja oppimisympäristöjä hyödynnetään joustavasti sekä sisällä että ulkona. Välituntien aktiivisuutta tuetaan

tarkoituksenmukaisilla välineillä, ohjatulla toiminnalla sekä oppilaiden osallisuutta vahvistamalla.

Liikunnallisen elämäntavan edistäminen huomioidaan myös koulun toimintaan kuuluvassa iltapäiväkerhossa tarjoamalla oppilaille mahdollisuuksia monipuoliseen, omaehtoiseen ja ohjattuun liikkumiseen sekä aktiiviseen yhdessäoloon. Toiminnassa korostetaan liikkumisen iloa, osallisuutta ja matalan kynnyksen osallistumista.

Koulu kannustaa aktiivisiin koulumatkoihin sekä tukee koulun ja kodin yhteistyötä liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi. Toiminnassa huomioidaan oppilaiden yksilölliset tarpeet, yhdenvertaisuus ja mahdollisuus osallistua itselle mielekkäällä tavalla.

Liikunnallisen elämäntavan edistämistä kuvataan tarkemmin **liikunnallisen elämäntavan edistämisen vuosikellossa**.

Toteutumisen seuranta ja arviointi

Liikunnallisen elämäntavan edistämisen toteutumista seurataan ja arvioidaan osana koulun itsearviointia ja toimintakulttuurin kehittämistä. Seuranta perustuu monipuoliseen tietoon kuten

- Oppilaiden itsearviointeihin ja kokemuksiin (esim. arviointi- ja palautekeskustelut oppilaiden kanssa syys- ja kevätlukukaudella).
- Koulupäivän aikaisen liikkumisen määrän tarkasteluun (toteutetaan satunnaistarkastelulla ja esim. liikuntakampanjoiden aikana).
- Opetuksen ja toimintatapojen toteutumisen arviointiin (arviointi lukuvuoden lopussa).
- Henkilöstön havaintoihin ja palautteeseen (opettajien ja henkilökunnan kokouksissa).

Arvioinnissa kiinnitetään huomiota erityisesti oppilaiden aktiivisuuteen, liikkumisen yhdenvertaisiin mahdollisuuksiin sekä toiminnan vaikutuksiin oppilaiden hyvinvointiin ja koulussa viihtymiseen.

Arviointi on jatkuvaa, suunnitelmallista ja kehittävää. Tuloksia hyödynnetään toiminnan suuntaamisessa ja kehittämisessä.

Toiminnan kehittäminen

Liikunnallisen elämäntavan edistämistä kehitetään pitkäjänteisesti osana koulun toimintakulttuuria. Kehittämistyö perustuu arvioinnista saatavaan tietoon sekä oppilaiden, huoltajien ja henkilöstön osallistamiseen.

Tavoitteena on luoda toimintakulttuuri, jossa liikkuminen on luonteva ja arvostettu osa jokaisen koulupäivää.

Toimintaa kehitetään:

Lisäämällä toiminnallisia ja liikunnallisia työtapoja opetuksessa

- Opetuksessa käytössä erilaiset toiminnalliset pedagogiset ratkaisut esim. oppimistehtävät, rastyöskentely, liikunnalliset tauot ja aivojummat sekä ulkona oppiminen
- Pidetään vuosittaiset syys- ja kevätkuntapäivät
- Järjestetään vuosittain liikuntakilpailuja esim. yleisurheilu- ja hiihtokilpailut.

Vahvistamalla välituntien aktiivisuutta ja oppilaiden osallisuutta

- Järjestetään ohjattuja liikunnallisia välitunteja jaksoittain liikunnallisen elämäntavan edistämisen vuosikellon mukaan. Nämä voivat pitää sisällään pelejä, leikkejä, liikuntaratoja.
- Pidetään yllä liikuntavälinevarastoa.

Kehittämällä oppimisympäristöjä liikkumista tukeviksi

- Mahdollistetaan liikkuminen ja työskentely eri paikoissa. Hyödynnetään koulun piha-alueita, luontoa ja lähiliikuntapaikkoja.
- Tarjotaan liikuntavälineitä välitunneille ja mahdollisuuksien mukaan myös oppitunneille.
- Sisällytetään oppitunteihin liikunnallisia taukoja.
- Toteutetaan opetusta myös toiminnallisesti ja kehollisesti.
- Luodaan liikkumista salliva ja kannustava ilmapiiri.
- Osallistetaan oppilaat oppimisympäristöjen suunnitteluun.
- Tehdään vuosittainen välinekartoitus.
- Huolehditaan tilojen ja välineiden turvallisuudesta.
- Tehdään vuosittainen palaute- ja toivekysely oppilaille.

Tukemalla henkilöstö osaamista ja yhteistyötä

- Järjesteään tarpeen mukaan koulutusta toiminnallisista ja liikunnallisista työtapoista.
- Jaetaan hyviä käytänteitä työyhteisön sisällä.
- Tehdään yhteistyötä koulun sisällä. Opettajat voivat suunnitella ja toteuttaa opetusta yhdessä. Hyödynnetään myös liikunnanopettajien asiantuntemusta.
- Tehdään yhteistyötä myös kotien kanssa esim. kotiväkeä kannustetaan liikkumaan arkeen myös koulun ulkopuolella ja tiedotetaan huoltajia koulun kerhotoiminnasta.
- Tehdään yhteistyötä sidosryhmien kanssa (paikalliset urheiluseurat, kaupungin liikuntapalvelut ja Harrastamisen Suomen mallin kerhotoiminnan järjestäjät).

5.6 Paikallisesti päätettävät asiat

Yhteinen vastuu koulupäivästä ja yhteistyö sekä poissaolojen ehkäiseminen, suunnitelmallinen seuraaminen ja poissaoloihin puuttuminen

Koulun toiminnan *tavoitteena* on turvata jokaiselle oppilaalle hyvä, turvallinen ja oppimista tukeva koulupäivä. Toiminnassa korostuvat ennakoitavuus, selkeät rakenteet, aikuisten läsnäolo sekä myönteinen ja kunnioittava vuorovaikutus. Kouluyhteisössä edistetään hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä suunnitelmallisesti, ja oppilaille tarjotaan mahdollisuuksia osallistua koulun toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen. *Turvallisuutta vahvistetaan* yhtenäisillä toimintatavoilla, kiusaamisen ennaltaehkäisyllä ja siihen puuttumisella sekä huolehtimalla fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta turvallisuudesta.

Kiusaamisen ennaltaehkäisyyn ja puuttumiseen on vuosiluokilla 1-6 käytössä VERSO eli vertaissovittelu. Tässä toimintamallissa oppilaat auttavat ratkaisemaan ristiriitoja toistensa välillä ohjatusti. Myös koulun oppilaskunta- ja tukioppilastoiminnalla ehkäistään kiusaamista, edistetään hyvää ilmapiiriä ja parannetaan koko koulun yhteisöllisyyttä. Vuosiluokilla 7-9 koulussa toimii kiusaamisen vastainen tiimi, jonka tehtävänä on selvittää kiusaamistapauksia ja seurata tilanteiden jatkoa. Kiusaamisen ennaltaehkäisyssä tärkeänä toimintamallina on suunnitelmallinen ja säännöllinen tunnetaitojen opetus. Koulussa on käytössä hyvinvoinnin vuosikello, jonka yksi tärkeä tehtävä on ylläpitää hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä osana kiusaamisen ennaltaehkäisevää toimintaa.

Yhteistyö kodin ja koulun välillä on säännöllistä, avointa ja luottamuksellista. Huoltajille tarjotaan ajantasaista tietoa oppilaan koulunkäynnistä ja heitä kannustetaan osallistumaan yhteistyöhön oppilaan parhaaksi. Tarvittaessa yhteistyötä tehdään moniammatillisesti opiskeluhuollon toimijoiden sekä muiden asiantuntijatahojen kanssa. Yhteistyön tavoitteena on varmistaa oppilaan kokonaisvaltainen hyvinvointi ja koulunkäynnin sujuvuus. Tärkeä linkki kodin ja koulun välillä on vanhempainyhdistys ja vuosittain pidettävät huoltajaillat. Lukuvuoden aikana huoltajilta pyydetään palautetta ja kehittämisideoita koulun toiminnasta.

Koulussa edistetään oppilaiden *kouluun kiinnittymistä* rakentamalla turvallinen, ennakoitava ja kannustava oppimisympäristö, jossa oppilailla on mahdollisuus osallistua, vaikuttaa ja kokea onnistumista. Opetuksessa huomioidaan oppilaiden yksilölliset tarpeet eriyttämällä opetusta ja vahvistamalla oppilaiden vahvuuksia. Oppimisen tuen uudistuksen myötä resurssia oppilaiden koulunkäynnin tukemiseen on lisätty.

Koululäsnäoloa tuetaan seuraamalla poissaoloja systemaattisesti ja reagoimalla niihin varhaisessa vaiheessa. Poissaoloihin puututaan keskustelemalla oppilaan kanssa ja tekemällä yhteistyötä huoltajien kanssa. Poissaoloihin puuttumisessa moniammatillisella yhteistyöllä on tärkeä rooli.

Vertaissuhteita vahvistetaan suunnitelmallisella ryhmäytymisellä, yhteisöllisellä toiminnalla sekä opettamalla tunne- ja vuorovaikutustaitoja. Koulussa ehkäistään kiusaamista ja puututaan siihen viivytyksettä.

Poissaoloja ennaltaehkäistään tunnistamalla varhain oppimiseen, hyvinvointiin ja sosiaalisiin suhteisiin liittyviä haasteita sekä tarjoamalla oikea-aikaista tukea. Tarvittaessa käytetään joustavia opetusjärjestelyjä oppilaan koulunkäynnin tukemiseksi.

Poissaolojen seuranta toteutetaan Wilman avulla osana koulun arjen toimintaa. Opettajat kirjaavat oppilaiden poissaolot ajantasaisesti järjestelmään, mikä mahdollistaa poissaolojen systemaattisen seurannan oppilas-, luokka- ja koulutasolla.

Huoltajat ilmoittavat oppilaan poissaoloista ensisijaisesti Wilman kautta. Koulu tiedottaa huoltajille poissaoloihin liittyvistä käytännöistä ja varmistaa, että tiedonkulku on sujuvaa ja ajantasaista.

Poissaolojen kertymistä seurataan säännöllisesti, ja järjestelmän tuottamaa tietoa hyödynnetään varhaisessa puuttumisessa. Wilmaa hyödynnetään myös poissaoloihin liittyvien toimenpiteiden dokumentoinnissa (varhaisen puuttumisen lomake).

Poissaoloihin puututaan suunnitelmallisesti, johdonmukaisesti ja varhaisessa vaiheessa osana koulun toimintakulttuuria. Puuttuminen perustuu poissaolojen säännölliseen seurantaan, sekä yhteistyöhön oppilaan, huoltajien ja tarvittaessa moniammatillisen opiskeluhuollon kanssa. Poissaoloihin puututaan niiden määrän ja taustalla olevien syiden perusteella. *Koulutoimen poissaolomallissa* (linkki lopussa) kuvataan toimenpiteet poissaoloihin puuttumiseen.

Poissaoloihin puuttumisen työnjako ja vastuut ovat selkeät. Opettaja vastaa poissaolojen päivittäisestä seurannasta, kirjaamisesta sekä varhaisesta puuttumisesta ja yhteydenpidosta huoltajiin. Luokanopettaja tai -ohjaaja koordinoi oppilaan tilanteen kokonaisuutta ja seuraa poissaolojen kehittymistä. Rehtori seuraa poissaoloja. Opiskeluhuollon toimijat osallistuvat tilanteen arviointiin ja tukitoimien suunnitteluun silloin, kun poissaolot edellyttävät laajempaa tukea. Huoltajilla on velvollisuus ilmoittaa poissaoloista ja tehdä yhteistyötä koulun kanssa oppilaan koulunkäynnin tukemiseksi. Huoltajalla on myös velvollisuus huolehtia oppivelvollisuuden suorittamisesta. Tarvittaessa yhteistyötä poissaoloista tehdään myös kunnan sosiaalitoimen kanssa.

Oppilaan *ohjaaminen opiskeluhuoltopalveluihin* perustuu varhaiseen tunnistamiseen ja matalan kynnyksen toimintatapaan. Opettaja tai muu koulun aikuinen ottaa huolen puheeksi oppilaan ja huoltajan kanssa. Oppilaalle tarjotaan myös mahdollisuus kuraattorin, psykologin tai terveydenhoitajan vastaanotolle. Tarvittaessa järjestetään moniammatillinen tapaaminen, jossa arvioidaan oppilaan tuen tarve ja sovitaan jatkotoimista.

Terveystarkastuksiin liittyvä yhteistyö toteutuu siten, että kouluterveydenhuolto seuraa oppilaan kasvua, kehitystä ja hyvinvointia sekä tunnistaa mahdollisia koulunkäyntiin vaikuttavia tekijöitä. Tarvittaessa terveydenhoitaja tekee yhteistyötä opettajien ja muiden opiskeluhuollon toimijoiden kanssa oppilaan tilanteen kokonaisvaltaiseksi tukemiseksi. Laajojen terveystarkastusten yhteydessä voidaan käsitellä myös koululäsnäöloon liittyviä asioita yhteistyössä huoltajien kanssa.

Runsaiden tai pitkittyvien poissaolojen tilanteissa yhteistyö opiskeluhuoltopalvelujen kanssa käynnistetään viivytyksettä. Luokanopettaja tai -ohjaaja tuo asian opiskelijahuollon käsittelyyn, ja oppilaan tilanteesta kootaan moniammatillinen näkemys. Yhteistyö käynnistetään sopimalla tapaaminen, johon osallistuvat oppilas, huoltajat sekä tarvittavat opiskeluhuollon ammattilaiset. Tapaamisessa selvitetään poissaolojen taustatekijät ja laaditaan suunnitelma koulunkäynnin tukemiseksi. Sovittujen toimenpiteiden toteutumista seurataan säännöllisesti.

Toimintamallin toteutumista seurataan ja arvioidaan systemaattisesti. Poissaoloja koskevaa tietoa kerätään wilman avulla. Lisäksi hyödynnetään oppilailta, huoltajilta ja henkilöstöltä saatua palautetta. Seurannan pohjalta tunnistetaan kehittämiskohteita, ja toimintatapoja tarkennetaan tarpeen mukaan. Toimintamallia päivitetään säännöllisesti, jotta se vastaa oppilaiden tarpeita ja tukee koulunkäyntiä.

Suonenjoen koulutoimen poissaoloihin puuttumisen malli:

[Poissaoloihin puuttumisen malli](#)

Yhteistyö kunnan/koulun sisällä sekä koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa

Kunnan sisäinen yhteistyö tukee koulun perustehtävää ja varmistaa oppilaiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin. Yhteistyötä tehdään eri toimialojen ja palveluiden välillä suunnitelmallisesti ja moniammatillisesti. Keskeisiä yhteistyötahoja ovat esimerkiksi sosiaali- ja terveyspalvelut, nuorisotoimi, varhaiskasvatus, kulttuuri- ja liikuntapalvelut sekä mahdollisesti myös perhepalvelut. Yhteistyön tavoitteena on varhainen tuki, ennaltaehkäisevä työ sekä oikea-aikainen apu oppilaille ja perheille. Kouluissa toimii koulukohtainen opiskeluhuoltotyöryhmä.

Koko kaupungin välisen yhteistyön kanavana toimii opiskeluhuollon ohjausryhmä.

Koulun sisäinen yhteistyö perustuu yhteiseen vastuuseen oppilaiden kasvun, oppimisen ja hyvinvoinnin tukemisessa. Yhteistyötä tehdään suunnitelmallisesti opettajien, ohjaajien, opiskeluhuollon henkilöstön, koulun johdon sekä muun henkilöstön kesken. Tavoitteena on varmistaa opetuksen eheys, oppimisen tuki sekä oppilaiden yhdenvertainen kohtelu kouluyhteisössä. Yhteistyötä toteutetaan arjen vuorovaikutuksessa, henkilöstöpalavereissa ja moniammatillisessa yhteistyössä. Lukuvuoden päätteeksi toteutetaan henkilöstölle myös arviointikysely.

Koulun ulkopuolisten tahojen kanssa tehtävän yhteistyön keskiössä on oppilaiden oppimisen ja osallisuuden tukeminen sekä koulun toimintakulttuurin monipuolistaminen. Koulu tekee yhteistyötä mm. seurakuntien, kulttuuripalvelujen, liikuntatoimen, yhdistysten ja eri asiantuntijatahojen kanssa.

Kodin ja koulun yhteistyön keskeisenä tavoitteena on tukea oppilaan kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista. Yhteistyön avulla pyritään luomaan luottamuksellinen ja avoin vuorovaikutussuhde huoltajien ja koulun henkilöstön välille sekä varmistamaan, että oppilaan hyvinvointi ja oppimisen edellytykset toteutuvat parhaalla mahdollisella tavalla. Tavoitteena on myös edistää yhteistä kasvatusvastuuta, jossa sekä koti että koulu toimivat johdonmukaisesti oppilaan parhaaksi. Kodin ja koulun yhteistyön muotoja kouluissamme ovat mm. tiedotus koulun kotisivujen ja wilman kautta, huoltajaillat, arviointikeskustelut ja vanhempainyhdistystoiminta.

Oppilaiden osallisuutta ja vaikuttamisen mahdollisuuksia koulussa lisätään mm. luokkakeskusteluilla, kyselyillä ja oppilaskuntatoiminnan kautta.

Hyvinvoinnin ja läsnäolon vahvistaminen kouluarjessa ja poissaolojen seurantamalli:

[Hyvinvoinnin ja läsnäolon vahvistaminen kouluarjessa \(suonenjoki.fi\)](https://suonenjoki.fi)